

ХУЛОСАИ НИҲОИИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-081-и назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода» оид ба кори Зафари Шариф, дар мавзӯи «Таъмини инноватсионӣ-методии китобхона – омили рушди фаъолияти он (дар мисоли китобхонаҳои давлатию оммавии Тоҷикистон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D091000 – Кори китобдорӣ (6D091001 – Китобхонашиносӣ, библиографишиносӣ ва китобшиносӣ), пешниҳод шудааст.

**Парвандаи аттестатсионии №1 соли 2025,
№3 «Оид ба сазовор донистани дараҷаи
илмӣ доктори фалсафа (PhD), ба шахрванди
Ҷумҳурии Тоҷикистон Зафари Шариф**

Диссертатсияи Зафари Шариф дар мавзӯи «Таъмини инноватсионӣ-методии китобхона – омили рушди фаъолияти он (дар мисоли китобхонаҳои давлатию оммавии Тоҷикистон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D091000 – Кори китобдорӣ (6D091001 – Китобхонашиносӣ, библиографишиносӣ ва китобшиносӣ) бо қарори шурои диссертатсионии 6D.KOA-081-и назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода» (734032, шаҳри Душанбе, кӯчаи Борбад 73а), бо фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 октябри соли 2024, №406/шд таъсис ёфтааст) аз 06 марти соли 2025 ба ҳимоя иҷозат дода шудааст.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ Зафари Шариф 21.07.1992 таваллуд шудааст.

Соли 2015 факултети китобдорӣ ва иттилоотшиносии Муассисаи давлатии таълимии «Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода»-ро бо ихтисоси “Китобхонашиносӣ ва китобшиносӣ (таъмини иттилоотӣ)” (диплом ДТО №0178571) хатм намудааст.

Солҳои 2015 то 2017 дар вазифаи мудирӣ шӯъбаи кор бо ҷавонони Муассисаи давлатии таълимии “Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода”, кор кардааст. Соли 2016-2017 дар зинаи магистратура аз рӯйи ихтисоси “Китобхонашиносӣ

ва китобшиносӣ” таҳсил намуда, онро хатм кардааст (диплом ДМАН№0001123). Соли 2018 мудири китобхонаи илмӣи Донишқада, ҳамзамон ассистенти кафедраи китобхонашиносӣ ва библиографишиносӣ, аз моҳи августи соли 2018 дар вазифаи муовини декани факултети китобдорӣ ва иттилоотшиносӣ, солҳои 2018 то 2020 дар вазифаи мудири кафедраи китобхонашиносӣ ва библиографишиносии Донишқада фаъолият намудааст.

Зафар Шариф солҳои 2017–2020 дар докторантураи PhD дар Муассисаи давлатии таълимии «Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода» аз рӯйи ихтисоси “Китобхонашиносӣ ва китобшиносӣ” таҳсил карда, таҳқиқоти илмиро идома бахшида, мазмуну мундариҷаи рисолаи илмиро тибқи талаботи шиносномаи ихтисоси мазкур ба анҷом расонидааст.

Маълумотнома дар бораи супоридани имтиҳонҳоро Муассисаи давлатии таълимии «Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода» аз 21.02.2023, №317 додааст.

Мавзуи кори диссертатсионии Зафари Шариф дар шурои олимони Муассисаи давлатии таълимии “Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода” аз 29 январи соли 2018 таҳти № 06 тасдиқ шудааст.

Рохбари илмӣ: Шосайдзода Сафар Ҳасан – номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи китобхонашиносӣ ва библиографишиносии «Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода».

Диссертатсияи Зафари Шариф дар кафедраи китобхонашиносӣ ва библиографишиносии Муассисаи давлатии таълимии «Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода» иҷро шуда, дар ҷаласаи васеи кафедраи китобхонашиносӣ ва библиографишиносӣ 24-уми декабри соли 2024 суратҷаласаи №4 муҳокима ва барои ҳимоя ба шурои диссертатсионӣ пешниҳод шудааст.

Аз рӯйи мавзуи диссертатсия 6 номгӯи мақолаҳои илмӣ доавталаб дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз ҷониби ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда ба таъби расидаанд.

Шурои диссертатсионӣ дар асоси хулосаи комиссияи эксперти аз 06 марти соли 2025 (суратҷаласаи №3) диссертатсияро ба ҳимоя иҷозат додааст.

Эълон оид ба рӯзи ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат тибқи муқаррарот дар сомонаҳои Муассисаи давлатии таълимии «Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода» ва КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 14.03.2025 ҷой дода шудааст.

Автореферати диссертатсия тибқи феҳрист 16.04.2025 ирсол гардидааст.

Автореферати диссертатсия аз низоми Антиплагиат гузаронида шудааст, ки аслияти матн 80,86%-ро ташкил медиҳад.

Тақризҳо ба диссертатсия ва автореферат дар муҳлати муайяншуда ворид шуда, дар сомонаи Муассисаи давлатии таълимии «Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода» ҷой дода шудаанд.

Ҳуҷҷатҳо аз ҷониби довталаб ба Шурои диссертатсионӣ тибқи талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва расмияти дароварда шуда, дар парвандаи аттестатсионии докторант маҳфузанд.

Роҳбари илмӣ – Шосаидзода Сафар Ҳасан – номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи китобхонашиносӣ ва библиографишиносии Муассисаи давлатии таълимии «Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода», муассисае, ки дар он таҳқиқоти диссертатсионӣ иҷро шудааст – Муассисаи давлатии таълимии «Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода», ва муқарризони расмӣ – **Сукиасян Гагик Арамович** – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи осорхонашиносӣ, китобхонашиносӣ ва библиографишиносии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Арманистон ба номи Х. Абовян ва **Абдумуминзода Ситора** – номзади илмҳои педагогӣ, мудирӣ шуъбаи магистратура, докторантура (PhD) ва унвонҷӯи Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ ба диссертатсияи Зафари Шариф баҳои мусбат додаанд.

Муассисаи пешбар – Пажуҳишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии фарҳанг ва иттилооти Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар тақризи мусбати худ, аз 17.04.2025, суратчаласаи №4, ки он аз ҷониби эксперти таҳқиқоти диссертатсионӣ - доктори илмҳои педагогӣ, профессор, ходими пешбари илмӣ шуъбаи фаъолияти иҷтимоӣ-фарҳангии Пажуҳишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии фарҳанг ва иттилоот **Хочаев Қурбон Тоҳирович** ва котиби чаласаи васеи семинари илмӣ-назариявӣ **Ҷӯраев М.** таҳия ва имзо гардида, дар маҷлиси Пажуҳишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии фарҳанг ва иттилооти

Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ ва муҳокима карда шуда, аз ҷониби Директори Пажуҳишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии фарҳанг ва иттилоот, номзади илмҳои филологӣ Аминзода Абдуфатох тасдиқ гардидааст, ба диссертатсия асосан баҳои мусбат дода, аз ҷумла, қайд намудааст, ки мубрами мавзӯи таҳқиқоти интихобнамудаи Зафари Шариф аз методҳои таҳқиқии муосир, алаҳусус назариявӣ – барои таҳлили сарчашмаҳои таърихӣ, фалсафӣ-методологӣ, психологӣ, педагогӣ (анализ, синтез, муқоиса, хулосабарорӣ, мурааттабсозӣ, моделсозӣ) ва эмпирикӣ (пурсиш, таҳлили мавод оид ба фаъолияти китобхонаҳо ва марказҳои методӣ, суҳбат, мушоҳида, мусоҳиба, худбаҳодиҳӣ, хулосаи эксперти, озмоиши педагогӣ, методҳои омории таҳлили маълумот ва нишондиҳандаҳои миқдорӣ) ва ғайра огоҳона истифода бурда, мавзӯро ба таври комил ҳаллу фасл намудааст. Дар баррасии диссертатсия шеваи хуби таҳқиқ, овардани маълумоти дақиқ аз маъхазҳо, муҳокимарониҳои илмӣ ва хулосабарориҳои ҷолиб ифода ёфтааст.

Дастгоҳи илмӣ ва сохтори диссертатсия, автореферати он мувофиқи талаботи Дастурамал оид ба тартиби баррасиятдарории диссертатсияҳо дар сатҳи хуб таҳия гардида, мухтавои автореферат ба мазмунӣ мухтавои диссертатсия ҷавобгӯ буда, барои доираи муҳити таҳқиқотӣ гузаронида шуда натиҷаҳои бадастомадаро маълум мақолаҳо ва тавсияҳои довталаби дараҷаи илмӣ мухтавои асосии таҳқиқоти диссертатсиониро фаро мегиранд.

Дар баробари дастовардҳои илмӣ ва муҳокимаи натиҷагирӣ қобили таваҷҷуҳ дар диссертатсия баъзе норасоиҳо ба мушоҳида расиданд, ки бо нияти пешрафти корҳои таҳқиқӣ минбаъдаи муаллиф, зикри онҳоро зарур меҳисобем:

1. Мантиқан дуруст мешуд, агар зербоби сеюм ба зербоби якум иваз карда шавад, чунки дар ин зербоб асосан шарҳу эзоҳи мафҳумҳои марбут ба таҳқиқот дода шудаанд ва сараввал ошноӣ бо ин зербоб барои дарки мафҳуми истилоҳи дигар зербобҳо шароит муҳайё месозад.

2. Дар зербоби якуми боби якуми диссертатсия оид ба таҷрибаи пешқадами китобхонаҳо суҳан меравад, аммо ягон мисол аз дастурҳои методие, ки ҳанӯз солҳои 60-и асри гузашта марбут ба ин масъала ҷоп шудаанд, ба монанди «Таҷрибаи пешқадами китобхонаҳои посёлкаи Пахтаобод» ва «Китобхонаи бачагонаи Регар» оварда нашудааст.

3. Дар диссертатсия осори ҷопкардаи Пажуҳишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии фарҳанг ва иттилоот, аз ҷумла маҷмуаи мақолаҳои «Фаъолияти инноватсионӣ дар соҳаи китобдорӣ» (Душанбе, 2018), ки дар он натиҷаҳои

тахқиқоти баргузорнамудаи пажуҳишгоҳи мазкур чоп шудаанд, мавриди истифода қарор нагирифтаанд.

4. Дар рисола баъзан хатоҳои имлоӣ ва техникӣ низ ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо барои боз ҳам беҳтар шудани сифати кор мусоидат хоҳад кард.

Камбудии зикргардида ҷузъӣ буда, ба ҳеҷ вачҳ арзиши илмӣ таҳқиқоти мазкурро ҳалалдор намесозанд. Зеро муаллиф вазифаҳои дар назди худ гузошташро дар сатҳи баланди илмӣ таҳқиқотӣ ва бо савияи баланди пажуҳишӣ ба анҷом расонидааст.

Хулосаи умумӣ оид ба диссертатсия

Аз мутолиаи автореферат ва диссертатсия бармеояд, ки Зафари Шариф пажуҳишгари асил, босалоҳияту масъулиятшинос ва меҳнатдӯст серталаб мебошад, касби худро дӯст медорад. Зафари Шариф дар рафти таҳқиқот маводи фаровон ва арзишмандро ҷамъ овардааст ва барои исбот намудани андешаҳои худ ба осори донишмандони ватанӣ хориҷӣ, бахусус муҳаққиқони рус таъям намуда, ақидаҳои худро низ доир ба нуктаҳои баҳсалаби мавзӯ баён карда, гоҳе ба андешаҳои онҳо ба назари интиқодӣ нигаристааст. Забони диссертатсия забони илмӣ буда, аз дониши муаллиф доир ба мавзӯи мавриди таҳқиқ дарак медиҳад. Диссертант аз методҳои таҳқиқии муосир, алаҳусус назариявӣ – барои таҳлили сарчашмаҳои таърихӣ, фалсафӣ-методологӣ, психологӣ, педагогӣ (анализ, синтез, муқоиса, хулосабарорӣ, мураббаъсозӣ, моделсозӣ) ва эмпирикӣ (пурсиш, таҳлили мавод оид ба фаъолияти китобхонаҳо ва марказҳои методӣ, суҳбат, мушоҳида, мусоҳиба, худбаҳодиҳӣ, хулосаи экспертӣ, озмоиши педагогӣ, методҳои омории таҳлили маълумот ва нишондиҳандаҳои миқдорӣ) ва ғайра огоҳона истифода бурда, мавзӯро ба таври комил ҳаллу фасл намудааст. Дар баррасии диссертатсия шеваи хуби таҳқиқ, овардани маълумоти дақиқ аз маъхазҳо, муҳокимарониҳои илмӣ ва хулосабарориҳои ҷолиб ба назар мерасанд.

Диссертатсияи Зафари Шариф бо муҳраи мавзӯ, навиҳои илмӣ, арзиши назарӣ амалӣ ва доираи таҳқиқи масъалаҳои ба миён гузошташуда ба талаботи бандҳои 31, 33-35-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти рақами № 267 тасдиқ шудааст ва «Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисос, номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва мақолаҳои илмӣ ҷопшуда доир ба мавзӯи диссертатсия (Замимаи 2 ба фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024, № 493), бо пуррагӣ мувофиқ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D091000 – Кори китобдорӣ (6D091001 – Китобхонашиносӣ, библиографишиносӣ ва китобшиносӣ) сазовор мебошад.

Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76-79 ва 81-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, № 267 тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод мегардад.

Тақриз аз тарафи эксперт, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, ходими пешбари илмӣ шӯбаи фаъолияти иҷтимоӣ-фарҳангии Пажуҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии фарҳанг ва иттилоот Хочаев Қурбон Тоҳирович мураттаб гардидааст.

Тақризи муассисаи пешбар дар ҷаласаи Шурои илмӣ Пажуҳишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии фарҳанг ва иттилоот, ки дар он довталаби дараҷаи илмӣ Зафари Шариф иштирок ва бо маъруза баромад намуд, баррасӣ ва тасдиқ шудааст. Дар ҷаласаи мазкур 15 нафар олимону ходимони илмӣ иштирок намуданд. Натиҷаи овоздихӣ: «тарафдор» - 15 нафар, «бетараф» – нест, «муқобил» - нест. (қарор дар ҷаласаи Шурои илмӣ Пажуҳишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии фарҳанг ва иттилоот, таҳти №4 аз 17.04.2025 тасдиқ шудааст).

6 номгӯи мақолаҳои илмӣ унвонҷӯ оид ба мавзӯи диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшаванда аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда ба таъъ расидаанд, ки мазмунӣ асосии диссертатсияро инъикос менамоянд:

[1-М]. Шариф, З. Фановарӣ ҳамчун самти афзалиятноки рушди фаъолияти методии китобхонаҳои Тоҷикистон / З. Шариф // Гузориши Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2018. – №4. – С.43-49. ISSN 2616-8944

[2-М]. Шариф, З. Моҳият ва сохтори нуруи инноватсионии китобхона: таҳлили самаранокии истифодабарии он / С. Шосаидзода, З. Шариф // Гузориши Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2019. – №4. – С.7-11. ISSN 2616-8944

[3-М]. Шариф, З. Фаъолияти методӣ ҳамчун раванди идоранамоии дигаргуниҳо ва инноватсияҳои китобдорӣ / З. Шариф // Фарҳанг ва санъат. – 2019. – №1. – С.87-92. ISSN 2616-8944

[4-М]. Шариф, З. Масъалаҳои таъмини заминаи меъёрии ҳуқуқии фаъолияти инноватсионӣ-методии китобхонаҳо / З. Шариф // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2019. – №5. – С.242-246. ISSN 2413-5151.

- [5-М]. Шариф, З. Салоҳияти инноватсионии китобдорон - кафолати хизматрасонии босифати китобдорию иттилоотӣ [Матн] / З. Шариф // Паёмномаи фарҳанг . – 2023. –№1 (61). – С. 42-48. ISSN 2306-6423.
- [6-М]. Шосаидзода, С. Омилҳои рушди инноватсионии китобхонаҳо [Матн] / Шосаидзода, С., З. Шариф // Паёмномаи фарҳанг . – 2024. –№3 (67). – С. 36-46. ISSN 2306-6423.

Ба автореферат ва диссертатсия 6 тақриз аз тарафи шахсони зерин ба шурои диссертатсионӣ ворид шудааст:

1. **Олимҷон Муҳаммадҷонзода** - доктори илми филология, профессор. муқарриз қайд кардааст:

1. Бо вуҷуди он ки рисола бо забони равони адабии тоҷикӣ омода гардидааст, дар баъзе саҳифаҳои рисола ва фишурдаи он ғалатҳои имлоиву техникаӣ роҳ ёфтаанд (саҳ. 2, 3, 4, 5, 11, 12).

2. Кор ба таври хуб тарҳрезӣ шуда, аз мисолҳои зиёди амалию муваффақонаи китобхонаҳои гуногунро дар бар мегирад. Хуб мешуд, ки диссертант дар ин радиф ба таҳлили хавфу монеаҳои эҳтимоли дар татбиқи навоарӣ бештар тавачҷуҳ намуда, барои бартараф намудани онҳо низ тавсияҳои мушаххас пешниҳод менамуд.

3. Дар рисола зарурати ба шароити муосир мутобиқ гардонидани китобхонаҳо таҳқиқ шуда, як силсила усули равишҳои муфид пешниҳод гардидааст. Тавсия дода мешуд, ки таҳқиқотҳо дар ин самт идома дода, на танҳо ба навоарӣ, балки ба татбиқи амалии онҳо низ тавачҷуҳ карда шавад.

2. **Баёнов Маҳмаднабӣ Бачаҷонович**- номзади илмҳои филологӣ, Муовини директори Муассисаи давлатии «Хонаи китоби Тоҷикистон».

Муқарриз қайд кардааст:

1. Ғалатҳои имлоӣ дар автореферат дида мешавад. Масалан, дар саҳифаи 18 “маводди инноватсионӣ” омадааст, ки дар калимаи “маводди” як “д” зиёд аст.

2. Дар автореферат ягон иқтибос ва сарчашма нишон дода нашудааст. Агар сарчашмаҳои муҳим нишон дода мешуданд, беҳтар буд.

3. **Мирсаид Баҳром Тоҳир** - номзади илмҳои филологӣ, дотсент, директори Китобхонаи вилоятии оммавии ба номи Тошхоҷа Асирии вилояти Суғд. Муқарриз қайд кардааст:

1. Муаллиф дар автореферат, ба истиснои зербоби сеюми боби дуюм мушаххасан аз вазъи инноватсионии ягон китобхона мисол намеоварад.

2. Ба назари мо, корбурди ибораи «давлатию оммавӣ», ки ҳам дар номи тадқиқоту дохили матн ба кор рафтааст, нодуруст буда, корбурди

он ба шакли «давлатии оммавӣ» дуруст менамояд, зеро тамоми китобхонаҳои оммавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон давлатӣ мебошанд.

3. Дар автореферат имлои навишти бархе аз калимаҳо ғалат аст, монанди «осонокшуда» (сах.16), «фаромон» (сах.23) ва ғайра.

4. **Ёров Фозил Самӣ** - номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, раиси Иттифоқи касабҳои кормандони Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Муқарриз қайд кардааст:

1. Баъзе ғалатҳои техникий дар матни автореферат дида мешавад.

5. **Сафарзода Даврон Ҷурахон** - номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, ректори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Муқарриз эрод надорад.

6. **Миракзода Фаррун Юсуфӣ** - номзади илмҳои таърих, дотсенти кафедраи таърих ва робитаҳои байнифарҳангии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотам Улугзода. Муқарриз эрод надорад.

Муқарризони ба автореферат тақриз пешниҳоднамуда қайд менамоянд, ки таҳқиқоти диссертатсионӣ ба талабот ҷавобгӯ буда, докталаби дараҷаи илмӣ Зафари Шариф сазовори дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D091000 – Кори китобдорӣ (6D091001 – Китобхонашиносӣ, библиографишиносӣ ва китобшиносӣ) мебошад.

Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар дар асоси қарори шурои диссертатсионии 6D.KOA-081 аз 06 март соли 2025, №3, тибқи банди 61-и Низомнома оид ба шурои диссертатсионӣ ва бандҳои 67, 69 ва 74-75 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, асоснок гардидааст.

Шурои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар асоси таҳқиқоти анҷомдодаи докталаб қорҳои зерин иҷро шудаанд:

-вазъи назарӣ ва таҷрибаи амалии пешқадами инноватсионии фаъолияти китобхонаҳои давлатии оммавӣ оид ба таъмини илмӣ-методиҳои онҳо дар сатҳи ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ ва шаҳриву ноҳиявӣ мавриди омӯзиш ва таҳқиқ қарор дода шудааст;

- омилҳои манфии раванди инноватсионии таъмини китобхонаҳои давлатии оммавӣ муайян, роҳҳои воқеӣ ва механизмҳои бартараф кардани онҳо зимни омӯзиш ва таҳқиқ ошкор гардида, тавсия ва пешниҳодҳо оид ба рафъи онҳо манзур карда шудаанд;

- концепсияи таъмини инноватсионӣ-методии фаъолияти китобхона асоснок ва таҳия гардидааст, ки он ҷиҳати мукамалгардони кори китобхонаҳо дар сатҳи миллий, ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ ва ноҳиявӣ мусоидати фаъол менамояд;

- тасдиқ карда шудааст, ки бозбинӣ ва азнавсозии фаъолияти марказҳои ёрии методии китобхонаҳои давлатию оммавӣ, роҳандозии бонизоми инноватсияҳои китобдорӣ, ҷамъбасти ва ҷоринамоии таҷрибаи пешқадами инноватсионӣ боис мегардад, ки шаклу усулҳои фаъолияти китобхонаҳо такмил ёфта, ҷиҳати хизматрасонии китобдорӣ-иттилоотӣ ба аҳоли шароитҳои мусоид фароҳам оварда мешаванд.

Аҳаммияти натиҷавии таҳқиқот барои назария бо он асоснок карда шудааст, ки:

- маҷмуи донишҳои назариявии китобхонашиносии ватанӣ оид ба фаъолияти марказҳои методӣ бо асосҳои нави илмӣ таъмини инноватсионӣ-методии фаъолияти китобхонаҳо мукамал мегардад;

- назария ва методикаи хизматрасонии китобдорӣ-иттилоотӣ ба истифодабарандагони китобхона дар самти баланд бардоштани сатҳу сифати фаъолияти китобхона бо ғояи назариявӣ-методологии таъмини инноватсионӣ-методӣ ғанитар мегардад;

- барои коркарди илмӣ ва тавсеаи функсияи марказҳои методии сатҳи миллий, ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ ва ноҳиявӣ дар самти ҷоринамоии навгониҳои китобдорӣ заминаи иловагии назариявӣ фароҳам меояд;

- барои муайян намудани роҳҳои ҳалли проблемаҳои илмӣ «монеаҳои раванди инноватсионӣ», «ташаккули салоҳияти инноватсионии китобдорон», «ташаккули фарҳанги инноватсионии китобдор» ва амсоли инҳо имконияти васеъ пайдо мегардад;

- концепсияи рушди таъмини инноватсионӣ-методии фаъолияти китобхонаҳо барои таҳияи нуктаҳои асосии асноди стратегии рушди соҳаи китобдорӣ ва таҳқиқоти оянда дар самти инноватикаи китобдорӣ дар Тоҷикистон мусоидат менамояд.

Аҳаммияти натиҷавии бадастовардаи довталаби дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешавад, ки:

- барои таъмини фаъолияти инноватсионӣ-методии китобхонаҳо дар шароити доимовусъатёбандаи рақобати бозори иттилоотӣ заминаҳои воқеӣ фароҳам меоянд;

- раванди идоракунии ҳайати китобхона дар шароити рушди инноватсионӣ самарабахш гардида, ҳавасмандии китобдорон барои зоҳир намудани ташаббусҳои инноватсионӣ бештар мегардад;

- барои оморасозӣ ва баланд бардоштани сатҳи салоҳияти инноватсионии мутахассисони ояндаи соҳаи китобдорӣ маводди нави таълимӣ фароҳам оварда шудааст (бо пешниҳоди диссертант дар ДДФСТ ба номи М.Турсунзода таълими фанни «Фаъолияти инноватсионӣ-методии китобхона» ба роҳ монда шуда, дастури таълимӣ ва барномаи фан таҳия гардидааст);

- барои азнавсозии фаъолияти марказҳои ёрии методӣ ба китобхонаҳои давлатию оммавӣ, роҳандозии бонизоми инноватсияҳои китобдорӣ, омӯзишу ҷоринамоии таҷрибаи пешқадами инноватсионӣ, вусъати ташаббусҳои эҷодиву инноватсионии китобдорон ва татбиқи лоиҳаҳои инноватсионӣ заминаи мусоид фароҳам меояд.

Саҳми шахсии довталаб иборат аст аз:

Ҷустуҷӯ ва таҳлили амиқи сарчашмаҳои гуногун оид ба мавзӯ, таҳияву асосноксозии илмии нуктаҳои муҳимтарини мавзӯ, муайян намудани объекту предмет, мақсаду вазифаҳои таҳқиқот, ташкилу баргузории кори озмоишӣ-таҷрибавӣ, коркарду ҷамъбаст ва тафсири илмии натиҷаҳои он маҳсули ҷандинсола ва бевоситаи фаъолияти илмию таҳқиқотии муаллиф мебошад. Таҳия ва пешниҳоди амсилаи концептуалии дурнамои рушди таъмини инноватсионӣ-методии фаъолияти китобхонаҳои давлатию оммавӣ дар Тоҷикистон ва озмоиши таҷрибавии он саҳми шахсии муаллифи диссертатсия маҳсуб меёбад.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ. Ҷустуҷӯ ва таҳлили амиқи сарчашмаҳои гуногун оид ба мавзӯ, таҳияву асосноксозии илмии нуктаҳои муҳимтарини мавзӯ, муайян намудани объекту предмет, мақсаду вазифаҳои таҳқиқот, ташкилу баргузории кори озмоишӣ-таҷрибавӣ, коркарди илмӣ, ҷамъбаст ва тафсири натиҷаҳои он маҳсули ҷандинсола ва бевоситаи фаъолияти илмию таҳқиқотии муаллиф мебошад. Таҳия ва пешниҳоди амсилаи концептуалии дурнамои рушди таъмини инноватсионӣ-методии фаъолияти китобхонаҳои давлатию оммавӣ дар Тоҷикистон ва озмоиши таҷрибавии он саҳми шахсии муаллифи диссертатсия маҳсуб меёбад;

- дар омода ва нашр кардани рисолаи илмӣ 18 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 6-тои он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи шомили феҳристи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор гардидааст.

Дар маҷлиси Шурои диссертатсионии 6D.КОА-081 аз санаи 24.05.2025 қарори сазовор донистани Зафари Шариф барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D091000

– Кори китобдорӣ (6D091001 – Китобхонашиносӣ, библиографишиносӣ ва китобшиносӣ) қабул карда шуд.

Ҳангоми овоздиҳии пинҳонии шурои диссертатсионӣ дар ҳайати 10 нафар, аз онҳо 4 нафар доктори илм, 6 нафар номзади илм, аз рӯйи ихтисоси самти диссертатсияи баррасишаванда, чунин натиҷагирӣ шуд:

- тарафдори додани дараҷаи илмӣ – 10 нафар,
- муқобили додани дараҷаи илмӣ – нест,
- бюллетенҳои беътибор – нест.

**Раиси шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои педагогӣ,
профессор**

Латифзода Д. Н.

**Котиби илмии шурои
диссертатсионӣ, номзади илмҳои
педагогӣ**

Раҳмонов А. А.

Санаи барасмиятдарории хулоса – 24 майи соли 2025.